

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

**Ex Illvstrissimo Cardinali Bellarmino Epitome
Controuersiarum Omnium huius Aeui
Lvthero-Calvinisticarvm Sub diuersis Titulis bis
Quadripertitis digestarum**

Coppenstein, Johann Andreas

Mogvntiae, 1624

LXVIII. Quousque coelorum ascendit Christus?

urn:nbn:de:hbz:466:1-11726

Eiusdem cum corpore resurrectio, & ascensio; ascendissetque Dominus prius anima, quam corpore.

AD VI. Patet *suprà* *quest. 50.*

QVÆSTIO LXVIII.

*Quousque Cælorum ascendis
Christus?*

LVTHERANORVM hic partes certatim agunt principes duo, Flæcus Illyricus, & Brentius; præcipue pro Vbiquistis: Quibus Christus nusquam ascendit, aut descendit. Atque idcirco COELOS, non proprie, sed Figuratiè accipi oportere contendunt: ut significet: Gloriam, regnum, & Maiestatem Dei; & non locum certum.

FL. ILLYRICVS *lib. de Ascens. Christi*, id SVADERE se tribus putat. 1. Act. 3. *Quem oportet cælum suscipere.* Si de loco foret sermo, dixisset; quem oportet cælo recipi. 2. *Quia ascendit in cælum*, id est, *sedet ad dexteram Patris*: sed hoc est meta horum; quia Deo nec Dextera est, neque Sinistra. Ergo & Ascensio in cælum accipi metaphoricè debet. 3. Quia si ve è in cælum ascendisset cor, oicum, oportebat iussisse Discipulos, ut attentè spectarent, qui globos cæli delarumque periret; quò testari possent. *Profectò*, inquit, *ista est planè inuicta demonstratio contra istos loca itatem Christi, cælo inclusi.*

4. BRENTIUS *lib. de duab. nat. Christi*, ad docendum idem conuincitur hisce tribus. Quia, Hebr. 4. *Penetravit cælos*: Imò Eph. 4. *Ascendit super omnes cælos*; ergo non est in alio quo, ut in loco. Quia, Heb. 7. *Excelsior cæli situs.*

5. Quia si in cælo foret corporeo, id esse Antarticum oporteret, ut pote quicum; *Alioquin malè se haberet in perpetua a itatione illa. &c.*

6. Qui Ioan. 3. *Nemo ascendit in cælum, nisi qui descendit*, at non descendit de corporeo; ergo nec ascendit ad corporeum.

II. CALVINUS, qui cæteroquin Vbiquistas ubique proferbit; hæc tamen in quaestione haud obscure vbiquetizat. Sic enim scribit in Marc. 16. *Locum imaginari, in quem Christus ascenderit, non conuenit.* Ratio promittitur apud S. hiluibelburgiū in Th. ol. Calu. l. i. c. 26. *Nullo enim spatio, ad quam sedet, Dextera Dei terminatur.* Ergo sentit Calvinus, Corpus Christi cum Diuinitate Vbique impere omnia.

III. SVREVS, & SPINA, Ministri duo

Caluinistici, in Colloquio Parisiensi primum verbis, dein & scriptis ita professi sunt: *Qui Christum sine Diuisione peruasisse solidissimos cælos putant, oppido quàm falluntur. Perbiantem fracturam ingressi esse credendus est.*

AUTOR. I. Christus ascendit in verum cælum corporeum: Intra verò, an *suprà* illud commoretur, incertum est D. Thomæ 3. q. 57. a. 4. S. Augustino *epist. 57.* curiosissimum & superuacaneū videtur. Certum istud,

Ibi Corpus Christi palpabile adæquato spacio circumscriptum est.

1. Quia vbicumque in Scripturis cælum opponitur terræ, ut sedes Dei; ibi locus corporeus describitur.

2. Quia Christus descendet de cælo ad iudicium cum Maiestate: non descendet de Maiestate, regno, gloria: Ergo non metaphoricè significant *Cælum* ista; sed locum corporeum.

3. Quia, ibi erit Christus, vbi & Sancti, *Ioan. 14.* at hi, ut corporei, non sunt vbique, sed loco certo, & nobilissimo, hoc est, in cælo quare & Christus ibid. est, ac erit. Ita S. Patres.

4. Quia Corpora quò sunt perfectiora, eò perfectius participant bonitatē Dei, & superiora sunt ordine locali: unde formaliora sunt & altiora: At corpus plus participat de bonitate Dei per gloriam, quam per naturalem formam. Quò gloriosius ac altius esse Christi Corpus debet. Ac ideo Eph. 3. *Ascendit super omnes cælos, ut adimpleret omnia.* Euenit hæc ratio D. Tho. 3. q. 57. a. 4. Neque *suprà* cælos locus est; quia corpora sancta nil indigent continentia loci; cū à Deo accipiant omnia, à cælis nihil. Et tamen quia Sancti sunt spirituales substantiæ, ideo debetur eis locus per modum

spiritualis contactus. Nihil ibi metaphoricum esse, d ei, intelligue debet.

DICO AD I. Siue cœlum suscipiat Dominum, siue cœlo recipiatur. utrumque locum definitiuum significat, & proprium locato, & proportionatum. Nam locato immortalis debetur locus expert corruptionis ac motus: at mundus est locus generationis & corruptionis: ait *D. Thom. 3. questio 67 a. 1 o.*

AD II. Ficta illa, falsa que interpretatio est: patet iam supra.

AD III. Non id visu contingere quibant; ut alius humano visu naturali. Sique vidissent, illusio purari potuisset. Nec testibus huc Apostolis ocularis op^o, cum Angeli testentur. Act. 1. *Assumptus est à nobis in cœlum, sic. &c.*

AD IV. Brentii: Ista significant supremum in cœlis locum, iuxta *D. Th. 3. q. 57. a. 5. o.*

AD V. Sanni sunt isti, in Deū blasphemii. Secus scimus ex S. Augusti *libr. ult. Ciuit. c. ult.* Beatos in cœlo habituros corpora gloriola, & statum, & motum, prout voluerint; sed omnino decentem.

AD VI. Descensus Verbi fuit spiritalis naturæ: Ascensus, corporeæ: Idcirco, dem^o ut is fuerit metaphoricus; non hic tamen similiter esse debuit figuratus.

AD VII. CALVINI. Beza in *Colloquio Mompelgartensi pag. 149.* in hoc à præceptore suo discedit apertè. Et bene; patet supra.

AD VIII. Suræi. Similiter huic fabulantur Calvinista de ingressu Christi per ianuas clauas. Vide supra *questio 56.*

Q V Æ S T I O L X I X.

Qualis sit Christi sessio ad dexteram Dei?

LUTHERANI, vt Schmidelinus in d. sput. Wittenb. lib. g. num. 123. *Sedere à dexteram Dei tibi est aliud, quàm Maiestatem, quàm Verbi cuius propria est, Verè & realiter assumta natura à Filium Dei communicasse.* De hisce portentis vide plura apud Ioan. Sturmium in apolog. contra Andr. Schmid. l. V. de & Bezam contra Brentium de omni præsentia, &c.

2. Item Schmidelinus libr. contra Greg. de Valentia, & in d. sput. Wittenb. num. 109. *Deificata est in Christo humana natura; & ad aequalitatem gloria & potentia cum diuino Verbo exaltata; ita ut iam Christus, etiam quàm homo, ubique præsens cum Patre & Sp. Sancto, aequali potentia regnet.* Confona his Brentius, Marbachius, Pappus, & tota Vbiquitariorum natio.

3. Item eructus Dialogo 1 de Trin. fol. 26. *Non potuisset Antichristus Diuinitatem Christi plus destruere, quam isti (Scholastici Theologi) faciunt: Cum illi eorum, quæ Diuinitatis sunt, homini Christo tribuunt; et nos Christi, & Carnis & Corporis eius Naturam in Deum exaltatam glorificamus.*

4. Idem Dialogo 2. *Ille ipse Christus est nunc per resurrectionem in tantam gloriam euectus, quod nunc non diceret: Pater maior me est: Eandem habitat cum Patre lucem inaccessam. Alias non esset ad Dexteram Patris. Non est in aliquo certo loco circumscriptus; est in tertio cœlo; vnde, & ubi omnia implet.*

1. CALVINUS in Matth. c. 22. v. 44, & in c. 26. v. 64. *Sessio Christi ad dexteram metaphoricè accipienda est, pro secundo, vel proximo gradu, quem Dei Vicarius (Christus) occupat. Ideo quippe ad dexteram Dei sedere dicitur, quia summus Rex constitutus, qui eius nomine mundum gubernet, quasi secundum ab eo honoris & imperij Sedem obtinet.*

2. BULLINGERVS apud Bezam libr. de Omnipræsentia carnis Christi contra Brentium. *Christus in cœlos assumptus, super omnes creaturas exaltatus, Creatura esse desit. Vel, ait Clypeus fidei Geneuen. ita in iis constructus sedet, & ita in vnum locum, quasi erga stulum, inclusus, ut se inde commouere ante diem iudicij nullus queat. Et quid otiosus in terris degeret; cum nec docere hic possit, nec signa facere, nec sibi, nec nobis quicquam prodesse?*

3. CALVINUS Instit. l. 2. c. 9. §. 9. *Ad dexteram Dei non sessurus est Christus, nisi usque in diem iudicij, Temporale est siquidem*